

© 2021, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 148
Edebiyat: 61

ISBN 978-625-7760-48-5
Sertifika No: 18188

Birinci Baskı: İstanbul, 2021

Yazar: Ekrem Kalkan

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Baskı Hazırlık: DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Optimum Basım San. Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 41707)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Kalkan, Ekrem
Gümüshane, Kelkit, Söğütlü Ağzı: İnceleme-Derleme-Sözlük
Ekrem Kalkan
İstanbul: DBY Yayınları, 2021.
141 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 148)
ISBN 978-625-7760-48-5
1- Edebiyat 2- Halk Edebiyatı 3- Ağzı 4- Lehçe 5- Sözlük

İÇİNDEKİLER

AHDE VEFA.....	11
ÖZEL TEŞEKKÜR.....	12
ÖNSÖZ.....	13
LÜTFEN!.....	16

BÖLÜM I

Tarihsel Yolculuk.....	17
1.1. Kelkit Tarihi.....	18
1.2. Cumhuriyet Öncesi Söğütlü Tarihi.....	19
1.3. Cumhuriyet Sonrası Söğütlü Tarihi.....	20
1.4. Söğütlü'de Soy İsimleri.....	21

BÖLÜM II

Sesin Yolculuğu.....	23
2.1. Söğütlü Yöresinde “ğ” ve “h” Kullanımı.....	24

2.2. Veri Toplama Araçları	26
2.3. Verilerin Çözümlemesi	27

BÖLÜM III

Söğütlü (İlac) Yöresi Derleme Sözlüğü	29
3.1. Sözlük Hakkında Açıklama	29
3.2. Transkripsiyon İşaretleri	30
3.3. Kısaltmalar	31
3.4. Derleme Sözlük	32
3.5. Söğütlü Ağzında Ses Değişimleri	101
3.5.1. Tam Benzeşme (Total Assimilation).....	101
3.5.1.1. Ünlülerde Tam Benzeşme Örnekleri.....	101
3.5.1.2. Ünsüzlerde Tam Benzeşme Örnekleri	101
3.5.2. Yarı Benzeşme Örnekleri	102
3.5.3. İlerleyici Benzeşme Örnekleri (Progressive Assimilation).....	102
3.5.4. Gerileyici Benzeşme Örnekleri (Regressive Assimilation).....	102
3.5.4.1. Ünlülerde Gerileyici Benzeşme Örnekleri.....	102
3.5.4.2. Ünsüzlerde Gerileyici Benzeşme Örnekleri ...	103
3.5.5. Yakın Benzeşme Örnekleri.....	103
3.6. Ünlü Değişimleri	103
3.6.1. Önceste Ünlü Değişimleri.....	103
3.6.2. İçseste Ünlü Değişimleri.....	104
3.6.3. Sonseste Ünlü Değişimleri	104
3.6.4. Ünlü Düzleşmesi.....	105
3.6.5. Ünlü Uzaması	106
3.6.6. Önceste Ünlü Türemesi	107
3.6.7. Sonseste Ünlü Türemesi.....	107
3.6.8. Artdamaksıllaşma (Velarisation).....	107

3.6.9. Öndamaksıllaşma (Palatalisation).....	108
3.6.10. Ünsüz düşmesi sonucu oluşan uzun ünlüler.....	108
3.7. Ünsüz Değişimleri	108
3.7.1. Önceste Ünsüz Değişimleri	108
3.7.2. İçseste Ünsüz Değişimleri	109
3.7.3. Sonseste Ünsüz Değişimleri.....	110
3.7.4. İçseste Ünsüz Düşmesi.....	110
3.7.5. Sonseste Ünsüz Düşmesi	111
3.7.6. Ünsüz Türemesi	111
3.7.6.1. Önceste Ünsüz Türemesi.....	111
3.7.6.2. Sonseste Ünsüz Türemesi	111
3.7.7. Ünsüz İkizleşmesi (Consonant Gemination).....	112
3.7.8. Sızıcılaşma (Spirantisation).....	112
3.7.9. Yer Değişimi (Metathesis)	112
3.7.10. Sözcük İçi Ünsüz Türemesi	113
3.8. Önceste Ünsüz – Ünlü Değişimleri	113
3.9. Hece Olayları	113
3.9.1. Hece Kaynaşması.....	113
3.9.2. Hece Yutumu.....	114
3.9.2.1. Hece Yutumu Sonucu Oluşan Uzun Ünlüler....	114
3.9.3. Hece Eklenmesi.....	114
3.9.4. İlerleyici - Gerileyici Benzeşme.....	114
3.10. Söğütlü Yöresi - Özel İsimlerdeki Ses Değişiklikleri.....	115
3.11. Söğütlü'de Fiil Çekimleri.....	116
3.11.1. Geliyorum Fiili (Gelirim) Şimdiki Zaman (Geniş), (Olumlu/Olumsuz) Çekimleri.....	116
3.11.2. Geliyorum Fiili Gelecek Zaman (Olumlu/Olumsuz) Çekimleri.....	116
3.11.3. Geliyorum Fiili Geçmiş Zaman (Di'li, Görülen), (Olumlu/Olumsuz) Çekimleri.....	116
3.12. Eski Dilde Aylar	117

3.13. Sözlük İstatistikleri	118
3.14. Örnek Maniler	119
3.15. Örnek Olay Anlatımı.....	120
3.16. Örnek Hikaye Anlatımı	120
3.17. Örnek Destanlar	121

BÖLÜM IV

Sonuç	123
Söğütlü Alt Ağız Grubu Genel Özellikleri.....	124
TARTIŞMA	129
KAYNAKLAR	131
EKLER	
Şekiller	133
Haritalar	135
Ses Raporları	141

AHDE VEFA

Yaklaşık 4 yıl boyunca her bir sözcüğün anlamını / söyleniş biçimini kayıtlara geçirmek için sabırla süreci benimle birlikte tamamlayan ve anadilimizi koruyarak bizlere aşılayan çok kıymetli annem Ayşe KALKAN'a, 15 yıllık yoldaşlığımız süresince beni eğiten, terbiye eden ve ilme yönlendiren rahmetli babam Osman KALKAN'a, her ihtiyacım olduğunda yanımda olan ağabeylerim Mükail KALKAN'a ve Mükerrrem KALKAN'a, sevgili ablam Ayten YILMAZ'a minnettirim. Bu meşakkatli yolda sıkıntılarımı paylaşarak, kararlarımaya saygı duyan, sevgisiyle, özverisiyle her daim yanımda olan yol arkadaşım, eşim Nurcan KALKAN'a sonsuz teşekkür ederim.

Lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, hem kitabın yöntemi konusunda hem de “ğ” ve “h” seslerinin formant analizi ile kayıt altına alınması konusunda yaptığı danışmanlık nedeniyle değerli hocam Prof.Dr. Nur Nacar Logie'ye şükranlarımı sunarım.

Yöre insanımızın ihtiyaç duyduğu her konuyla ilgili hassasiyetle faaliyetler yürüten ve bu kitabın her aşamasında hem kurumsal hem de üyeleri marifetiyle katkı sağlayan güzide kuruluşumuz Sancaktepe Gümüşhaneliler Derneğimize ve merhametiyle hepimize rehberlik eden değerli büyüğümüz Mücahit SEZGİN'e çok teşekkür ederim.

Kıymetli büyüğümüz, Sancaktepe Belediye Başkan Yardımcısı Av. Ümit ŞAHİN'e katkıları için şükranlarımı sunarım.

Ve gülen yüzüm, ilk göz ağrım, biricik kızım Mihrimah'a... ☺

EKREM KALKAN

ÖZEL TEŞEKKÜR

Atalarımızın binlerce yıllık yolculuk serüvenleri boyunca günlük yaşamlarındaki; sevinçlerini, üzüntülerini, deyişlerini, bağrıslarını hatta çılgınlıklarını ilmek ilmek işleyerek kayıt altına alan bu kitabın hazırlık aşamasından baskısı yapılana kadar geçen süre içerisinde maddi-manevi desteğini bizlerden esirgemeyen, Fransa'da faaliyet yürüten ULM Construction Yönetim Kurulu Başkanı Hayırsever İş Adamı Mustafa KALKAN'a teşekkür ederim.

ÖNSÖZ

Yazılı eserler sayesinde dillerin söz varlıkları ve tarihsel süreçleri hakkında bilgi sahibi olabiliyoruz. Yaklaşık 1200 yıl önce yazılmış olan Göktürk Yazıtları bize Türklerin duyguları ve düşünceleri hakkında bilgi veriyorken maalesef hala yazı diline geçirilememiş Türk halklarının yaşadığı yörelerde çok zengin bir söz dağarcığı ve sözlü edebiyat kendi kaderine terk edilmiş durumdadır.

Bunlardan birisi de Gümüşhane, Kelkit, Söğütlü (İlac) yöresi olarak karşımızda duruyor. Hem bu kubbede hoş bir sadâ bırakmak hem de büyüdüğüm topraklara vefa borcumu ödemek amacıyla bu kitabı yazmaya karar verdim.

Binlerce yıllık birikimle Söğütlü söz varlığında yer alan her bir kelimeyi kendi çocuğum gibi görüyorum, olur da bir tanesini bile unuttur da yazamazsam dışarda tek başına kalır diye endişeleniyorum. Bu hassasiyetim çalışmayı hazırlarken beni birçok bilim dalında [Sözlükbilim (Fr. lexicologie), Ses Bilgisi (Fonetik), Dilbilim, Antropoloji, Türkçe, Edebiyat, Coğrafya ve Tarih] araştırma yapmaya mecbur bırakmıştır.

Bu uzun soluklu çalışma sayesinde yöreye ait söz varlığı:

- Dil bilgisi: fiil, isim, sıfat, zarf, edat, bağlaç, ünlem

- Ses Bilgisi: Ünlü-ünsüz ses değişiklikleri
- İsimler: Bitki, hayvan, konum (yer adı), oyun, yemek
- Yabancı dillerden geçen kelimeler: Arapça, Farsça, Fransızca, Rumca, Rusça
- Sözlü edebiyat: Ğarğış (beddua), alhış (hayırdua), mani, örnek hikâye (çobanın hesabı), örnek olay (sel baskını), örnek destan

konuları incelenerek derlenmiştir.

Sözcükler derlenirken iki husus dikkate alınmıştır:

1. Söyleniş biçimi, kayda geçtiği kadarıyla, sadece Söğütlü yöresine özgü olanların derlenmesi [Sözlükte yatay (italik) olarak yer alan sözcükler Türk Dil Kurumu'nun 2019 yılında yayımladığı Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğünde yer almayan ya da yazılışı / söylenişi farklı olan madde başlarını temsil ediyor]
2. Bazı yörelerde de kullanıldığı tespit edilen sözcüklerin unutulma veya yok olma ihtimallerinin düşünülmesi

Sözlü edebiyatın önemli konularından birisi olan lakaplar ise hoş görülme ihtimali düşünülerek eklenmemiştir.

Söğütlü'nün eski ismi üzerindeki ihtilaf Osmanlı Arşivleri tarafından harita bilgisi ile "İlac" olarak kesinleştirilmiştir (İlac Haritası, 1725). İlac sözcüğünün kökenine baktığımızda Arapça "ilâc"¹ sözcüğünden olduğu gibi geçtiğini görüyoruz.

Dilbilimde çift dillilerin (bilingual) dil değişikliklerini konu alan kod-kaydırma (Code-Switching) diye bir terim var. En basit haliyle A dilinde konuşurken aralara B dilinden kelimeler eklemek demektir. Genelde sevinç veya kızgınlık gibi yüksek duyguların geçtiği kelimeler baskın dilde söylenir. Örnek verecek olursak; "Kelkitliyiz,

¹ (Ar. 'ilâc) Bir hastalığı, bir yarayı iyi etmek üzere içilmek, herhangi bir yolla vücûda verilmek veya dışarıdan sürülmek sûretiyle kullanılan maddelere verilen isim, em:

döner yer ğatıh içerük" cümlesinde dil değişikliği / kaydırma yapılmıştır. "Kelkitliyiz, döner yer..." Türkçe yazım kurallarına uygun söylenmişken "...ğatıh içerük" kısmı ise Söğütlü ağzı ile söylenmiştir. Örnekte de görüldüğü gibi konuşmaların sebebi kişinin kendisini en iyi o şekilde ifade edeceğini düşünmesinden kaynaklanmaktadır, yani konuşucu dilsel haza bu şekilde ulaşmaktadır. Sözcükler derlenirken dipte köşede kalmış sözcüklerin konuşucular tarafından kızgınlık ya da sevinç anlarında tam bağlamında farkında olmadan kullandıkları tespit edilmiştir. Çocukluğu "şive" ya da "ağz" ortamına uygun yerlerde geçen kişileri aşırı derecede kızdırırsanız ya da sevindirseniz size hayatınızda duymadığımız / duyamayacağımız özgülükte sözcükleri söyleyeceklerdir.

TARİHSEL YOLCULUK

İnsanoğlu eskiden beri iletişim aracı olarak dili kullanmıştır. Dilin ne zaman, nerede nasıl ortaya çıktığı konusunda kesin bir bilgi olmasa da dillerin doğuşuyla ilgili olarak bazı görüşler kabul görmektedir. Aksan (1977), bu teorileri üç başlık altında toplar. Birincisi, “Yansımaları Temel Alan Görüş”tür. Bu görüşe göre, tüm dillerde doğadaki sesleri yansıtma eğilimi vardır. İkinci görüş, “Ünlemleri Temel Alan Görüş”tür. İnsanların olaylar karşısında ruh ve bedenleri ile göstermiş oldukları tepkiler bu görüşün temelini oluşturmaktadır. Üçüncü görüş ise “İş Kuramı”dır. Bu kurama göre; dilin doğuşunda insanların beraber iş yapmaları etkilidir. İş yapılırken bedenin belli ritmik sesler çıkardığı, bunların da dilin temelini oluşturduğu düşünülmektedir.

İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araç olarak tanımlanan dilin, yazı dili ve konuşma dili olmak üzere iki boyutu olduğunu söyleyen Gülensoy (1998)’ a göre insanlar sesli-sözlü olarak anlaşmak istediklerinde konuşma dilini; duygu, düşünce, istek ve temennilerini yazılı olarak anlatmak istediklerinde yazı dilini kullanır. Yazı dili bir milletin kültür ve edebiyat diliyken, konuşma dili sosyal çevreye bağlı olarak çeşitlilik göstermektedir.

“Ağzlar, yazı dilinin bozulmuş bir şekli değil, onun yanında, fakat ondan bağımsız olarak yaşayan ve nesiller boyu devam edegelen

dil değerleridir” (Lyons, 1968). Bunun içindir ki, “Türk dilinin yüz-yıllardır yazı dilinden ayrı olarak sözlü kaynaklarda, yani halk ağızlarında süregelen dil değerlerini bilimsel ölçülerle ortaya koyma amacına dayanan çalışmalar” (Korkmaz, 1973) olarak tanımlanan ağız araştırmaları neticesinde elde edilen bilgiler de, Türk dilinin bazı meselelerinin çözülmesinde son derece önemlidir.

“Anadolu ağızları üzerinde yapılan araştırmalar, 19. Yüzyılın ortalarında başlar. Uzun yıllar yabancı araştırmacıların eser verdiği bu alan, 1940 yılından sonra yerli araştırmacıların ilgisini çeker. Bugüne kadar Anadolu ağızlarının tamamını veya bir kısmını içine alan pek çok derleme, inceleme ve karşılaştırma çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmaların büyük bir kısmı, üniversitelerde hazırlanmış ve basılmamış tezlerdir. Başka alanlara göre hayli yavaş ilerleyen bu çalışmaların bugün geldiği noktada hâlâ bir ağızlar atlası hazırlamak ve buna bağlı olarak ayrıntılı bir sınıflandırma yapmak için gerekli malzeme mevcut değildir. Buna rağmen eldeki malzeme zaman zaman araştırmacılar tarafından değerlendirilmiş, ağızların yayılma alanları tespit edilmeye çalışılarak bir anlamda sınıflandırma denemeleri yapılmıştır” (Karahana, 2017).

1.1. KELKİT TARİHİ

Osmanlı arşivleri taranarak Kelkit ve yöresinin tarihini aydınlatmak amacıyla Gül (2009) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmaya göre Söğütlü Beldesinin (İlac) bağlı olduğu Kelkit ve yöresine ait ilk izler M.Ö. 3000-2000 tarihlerine kadar gitmektedir. Bölge Asurlar, Hititler, Hayaşalılar, Urartular, İskitler, Medler, Pontus Krallığı ve Roma hakimiyetinde kalmıştır.

Sultan Alparslan, 1071 Malazgirt Zaferinden sonra Emir Mengücek’i Kelkit’in de içinde bulunduğu bölgenin fethi ile görevlendirmiştir. Fetihlerden Osmanlı Devletinin yöredeki hakimiyetine kadar geçen sürede bölgede farklı devletler hüküm sürdüğünü tarih

Beli bıhını gırılmağ [Beli bıkıını kırılmağ] (dym.): Çok çalışmaktan beli ağrımak

Bellilemek (f.): Önceden belirlemek (Ertühle belliledim yerişşinler gidecem silkem)

Belöylemek (ns.): Korku ile birden sıçramak, irkilmek

Ben umarım bacımdan, bacım ölür acımdan (ata.): Kendisinden yardım beklenen kimsenin, yardım isteyenenden daha fena durumda olması

Bene ettüyin ğadar sen de çekesin (ġar.): Kargış, beddua

Bennem (?): Ben ne bileyim, bilmem. Dilde ekonomiklik ilkesinin, tasarruf yasasının veya en az çaba ilkesinin tipik bir versiyonu olarak kabul edilmelidir. Bennem kısaltılmış bir kullanım olduğu için sözcük türünü de belirlemek zorlaşmaktadır. Çünkü dilbilgisel değer ancak kısaltılmışın öncesine dönmekle mümkün olabilir. Ben + Nem = Ben + Bil (Bilmemek) dolayısıyla bilmiyorum fiilini karşıladığı düşünülmektedir. Belkide cümle olarak değerlendirilmek gerekebilir.

Farklı Türk coğrafyalarındaki kullanım örnekleri:

Nemben (Bolu). Nem Bem (İç Anadolu). Neblem (Arapgir, Malatya). Nemniim (Köşektaş, Hacıbektaş, Nevşehir). Nebiym (Hırka Deller Köyü, Gülşehir, Nevşehir). Mennem (Azerbaycan Türkleri, İstanbul). Neblim, Neblim (Kerkük).

[Hangi sözcük türü olduğundan emin olunamadığı için soru işareti konularak sonraki araştırmacılara alan açılmıştır]

Bent (is.): Set

Bent basmağ [Bent basmağ] (f.): Akarsu taşkınlarını önlemek için tarla kenarlarına taş ve ağaçlardan uzun tümsekler yapmak (Bent basmasayduğ tarlanın yarusunu sel götüreceydi)

Besleme (is.): Maddi durumu iyi olan birisinin yanına yardımcı eleman alması, hizmetkâr

3.5. SÖĞÜTLÜ AĞZINDA SES DEĞİŞİMLERİ

İstanbul ağzı ile Söğütlü ağzı kıyaslandığında Söğütlü Ağzı'ndaki ses değişimlerinin fazlalığı dikkat çekmektedir. İleride araştırmacıların / akademisyenlerin işlerini kolaylaştırmak ve Ağız yapısını ortaya çıkarmak amacıyla ses olayları konusuna uygun olarak incelenmiştir.

3.5.1. Tam Benzeşme (Total Assimilation)

Kelimelerdeki ünlü veya ünsüz seslerin baskın olarak diğer sesleri kendisine tamamen benzetmesidir.

3.5.1.1. Ünlülerde Tam Benzeşme Örnekleri

/a/ > /e/ Değişimi:

asker > esger

hasta > heste

banane > benene

mahalle > mehle

/e/ > /a/ Değişimi:

ateş > ataş

beyaz > bayaz

bahçe > baħça, (farsça, bāğča باغچه)

/ö,e/ > /a/ Değişimi:

atölye > atalya

3.5.1.2. Ünsüzlerde Tam Benzeşme Örnekleri

/l/ > /n/:

anlatmak > /annatmak/

bunlar > /bunnar/

3.13. SÖZLÜK İSTATİSTİKLERİ

S.N.	KATEGORİLER/ SÖZCÜK TÜRLERİ	KISALTMALAR	ADET
1	Alhış (Alkış, Hayırdua)	alh.	24
2	Arapça	ar.	11
3	Atasözü	ata.	23
4	Bağlaç	bağ.	3
5	Bitki bilimi	bit. b.	55
6	Botanik	bt.	2
7	Deyim	dym.	95
8	Edat	ed.	6
9	Farsça	far.	5
10	Fiil	f.	101
11	Fransızca	fr.	3
12	Ğargış (Kargış, Beddua)	ğar.	35
13	Hayvan adı	hy. a.	20
14	İkileme	ik.	29
15	İsim	is.	470
16	Konum	knm.	110
17	Mecaz	mec.	4
18	Nesnesiz (Geçişsiz Fiil)	ns.	54
19	Oyun adı	oy. a.	8
20	Rumca	rum.	2
21	Ruşça	rus.	1
22	Sıfat	sf.	116
23	Sıfat - Fiil	sf. f.	4
24	Ünlem	ünl.	31
25	Yemek adı	ymk. a.	53
26	Yunanca	yn.	1
27	Zamir	zm.	5
28	Zarf	zf.	51
TOPLAM			1.322

KAYNAKLAR

- Aksan, D. (1977). *Her Yönüyle Dil, Ana Çizgileriyle Dilbilim I*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Banarlı, N.S. (2019). *Türkçenin Sırları*. İstanbul: Kubbealtı
- Çobanoğlu, Ö. (2000). *Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü*. Ankara: Akçağ Yay.
- Elçin, Ş. (1988). *Halk Şiiri Antolojisi*. Ankara: Kültür Bak. Yay.
- Emecen, F. (2020, Nisan). *Bennâk*. İslam Ansiklopedisi. Erişim adresi: <https://islamansiklopedisi.org.tr/bennak>
- Gül, A. (2009). *Kelkit Kazasının İskân ve Demografik Yapısı (1516–1642)*. Uluslararası Karadeniz İncelemeleri Dergisi, International Journal of Black Sea Studies, cilt.3, ss.1-32
- Gülensoy, T. (1998). *Türkçe El Kitabı*. Kayseri: Kırılcım Yayınları.
- Kaplan, M. (2018). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergah.
- Karahan, L. (2017). *Anadolu Ağzlarının Sınıflandırılması*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Korkmaz, Z. (1973, Ekim). *Ağız Araştırmaları ve Folklor [Öz]*. 1. Uluslar Arası Türk Folklor Semineri Bildirileri. Ankara: T.C. Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Milli Folklor Enstitüsü Müdürlüğü
- Korkmaz, Z. (1997). *Atatürk ve Türk Dili Belgeler II*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

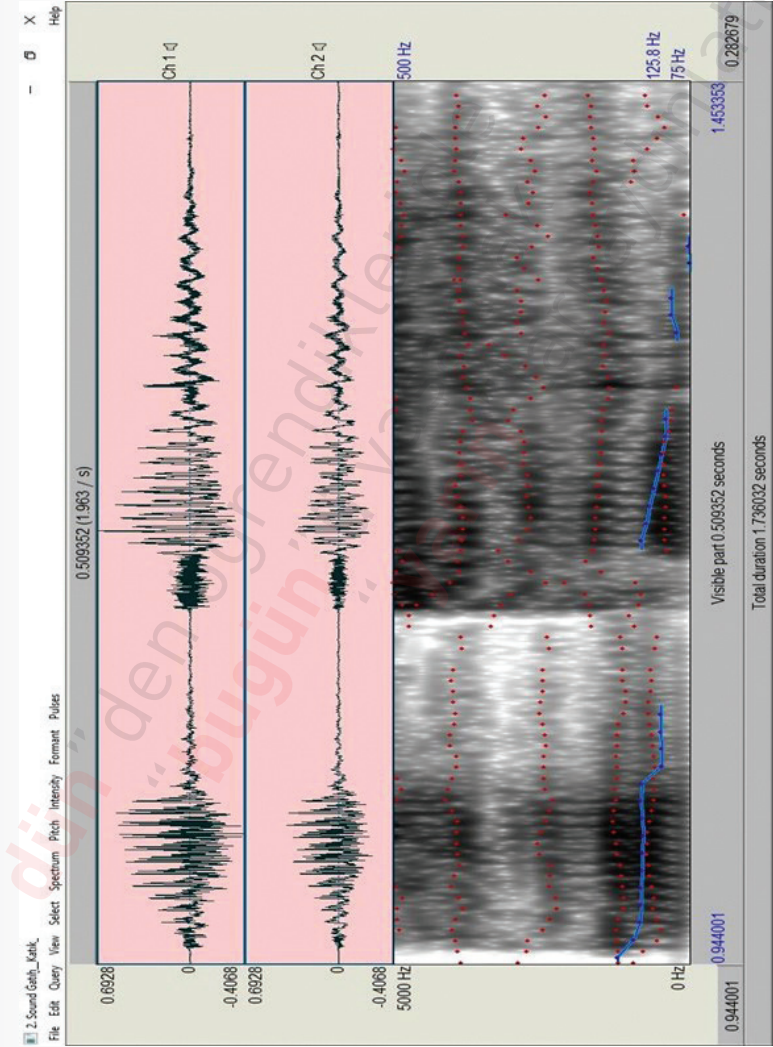
- Kul, E. (2010). *1642 Tarihli Avâruz Defterine Göre Şirân Kazâsı ve Köyleri*. Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 44, Erzurum, s. 271-289
- Lyons, J. (1968). *Introduction To Theoretical Linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, J. (1983). *Çev. Kocaman, A. Kuramsal Dibilime Giriş*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Özyurt, K. [Kemal]. (2020, 13 Nisan). *Gümüşhane yöresinde “gidiyorum” sözcüğü nasıl telaffuz edilir?* [Gümüşhane Yöresi Deyimleri ve Atasözleri, Üyelere Özel Grup] Erişim adresi: <https://www.facebook.com/groups/409732369091530/permalink/2999259040138837/>
- Yusufoğlu, K. (2011). *Atatürk'ten Hatıralar 1 - Sofra Sırları*. İstanbul: Kilim

ARŞİV KAYITLARI

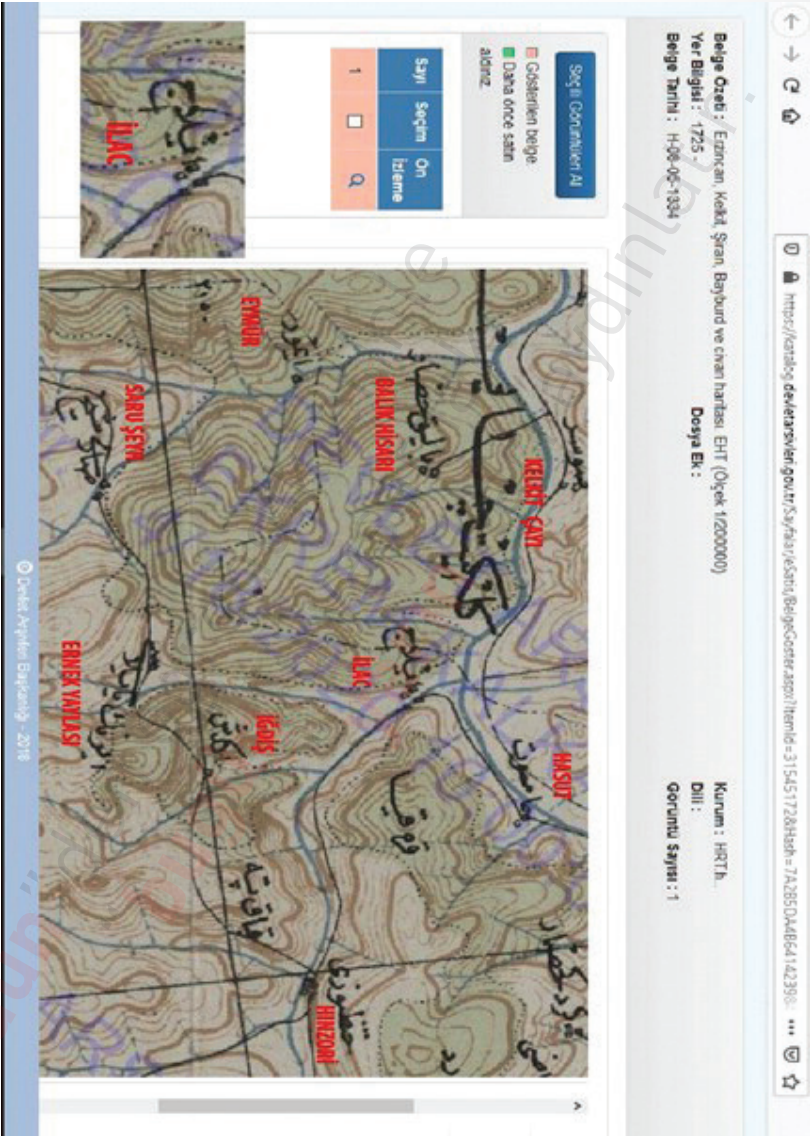
- Arrowsmith, J. (1832). *Turkey in Asia*. London: Rumsey Collection
- BOA, MAD. (1611). (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Mâliyeden Müdevver Defterler) 3260, s. 120.
- BOA,TD. (1642). (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Tahrir Defteri) 60, s. 213.
- Erzincan, Kelkit, Şiran, Bayburd ve civarı haritası. (1725). Osmanlı Arşivi (BOA). EHT (Ölçek 1/200000). Belge Tarihi: H-08-05-1334
- Raffelsperger, F. (1843). *Blat No. 23. Erzerum. Aleppo*. Wien: Rumsey Collection
- Stieler, A. (1846). *Das Osmanische Reich in Asien, (Ottoman Empire in Asia)*. Gotha: Rumsey Collection
- Tanner, Henry S. (1834). *Turkey in Asia*. Philadelphia: Rumsey Collection

EKLER

ŞEKİLLER

Şekil.1. Çatış sözcüğünün formant analizi. (Ses raporları kitabın son kısmında yer almaktadır.)

[Bkz. Erzincan, Kelkit, Şiran, Bayburt ve civarı haritası. (1725). Osmanlı Arşivi (BOA), EHT (Ölçek 1/200000).
Belge Tarihi: H-08-05-1334]

GÜMÜŞHANE, KELKİT SÖĞÜTLÜ AĞZI İNCELEME-DERLEME-SÖZLÜK

Atalarımızın binlerce yıllık yolculuk serüvenleri boyunca günlük yaşamlarındaki; sevinçlerini, üzüntülerini, deyişlerini, bağışlarını hatta çığılıklarını ilmek ilmek işleyerek kayıt altına alan bu kitap sayesinde artık Söğütlü (İlac) söz varlığı nesilden nesile aktarılarak yaşatılacaktır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Çağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-7760-48-5

9 786257 760485